

Siipikarjaryhmä; keskustelukirjauksia pajoittain

I Tulevaisuuspaaja

- Fokusta tulisi siirtää nykyistä enemmän siipikarjatuotantoon koska siipikarjapuoli tuottaa 45 % eläinproteiinista
- Virikehäkkikanaloita tulee lopettamaan lähivuosina → eivät investoi uusiin tuotantomenetelmiin
- Kanojen määrän kasvu vuoteen 2025 → kananmunamäärät kasvavat samalla, mutta vienti ei ole kuitenkaan lähtenyt vetämään riittävästi
- Virikehäkkituotannolle ei ole Euroopassa kysyntää, vapaan kanan jalosteiden kysyntä suurempaa
- Ukrainassa on olematon eläinten hyvinvointilainsäädäntö ja sieltä tulee paljon munajalosteita EU-markkinoille
- Viennin varaan rakentaminen on riski
- Tilamäärä ei broileripuolella kasva, mutta tuotantomäärä kasvaa → tuonnin kasvu on riski
 - Tänä vuonna tuonti on pienentynyt
 - Pieniä tiloja jää vähitellen pois → vajaa 20 tilaa, joilla on alle 20 000 kasvatuspaikkaa
- Kanatilojen ongelma on ollut, että koko tilan eläimillä on ollut pakko toteuttaa EHK-toimenpiteitä → tilalla voi olla erilaisia olosuhteita esim. eri tuotantorakennuksissa
- Jos EHK ulotetaan emopolveen, tilamäärät ovat emotuotantotiloilla pienempiä
- Nuorikkotiloja ei ole laskettu aiemmin kotieläintiloiksi, koska eivät tuota lopputuotetta
- Kaupan valtaan ja toimintatapoihin tulisi puuttua
- Lihatalojen tuloksesta on luettavissa, onko markkinoilta saatavissa lisää rahaa
- Viranomaiset ja tutkimuslaitokset eivät ymmärrä, että siipikarjapuolen vaikutus ruokasektoriin on suuri → ymmärrys alasta liian pieni
- Siipikarjapuolella on menty vähäisellä tuella ja odotetaan että EHK:n kautta tilanne kehitty parempaan suuntaan
- Investointitukien osalta olisi kohtuullista, että eri tuotantosuunnilla tukiprosentit olisivat samansuuntaisia

II Pakettipaja

- emopolvi mukaan toimenpiteisiin ja kertoimiin
 - joilla ei ole ryhmiä pitäisi määrittää
 - kalkkunat ja nuorikot ey-kertoimet eivät ole hyvät
- jos useampaa eri toimenpidemuotoa niin toimenpiteiden valinta ristiin mahdotonta
 - munivilla kanoilla useampi tuotantomuoto → ei ole voinut valita toimenpiteitä (häkkikanala ja lattiakanala)
- omavalvonta, tulosten seuranta

- poikaskasvatuksen lisärehu, ruokintasuunnitelma, tautisuojaus, parvien harventamattomuus, parvien lääkintä
- antibioottien käytön alentaminen
- paketin rakentaminen jos on kahta tuotantomuotoa
- toimenpiteet suoraan kytkeä tavoitteisiin
- valinnanvapaus: tila ilmoittaa ottavansa toimenpiteen, pyytää korvausta toimenpiteelle (tila)
 - Miten tukitaso muodostuu?
 - kytkettävä tavoitteisiin, jotta saadaan mittarit, jos tilatasolla → tila itse ilmoittaa tarjouksen mitä noudattaa ja millä hinnalla; ja hallinto valitsee hyväksytyt tarjoukset
- hyvinvointimääritelmä (hyvä suomalainen kananmunantuotanto)
- esimerkeillä toimenpiteet ja mittarit
- erilaisia valmiuksia, erilaisia tiloja
- olemassa olevien mittarien hyödyntäminen
- Todellisia hyvinvointiparannuksia, ei pakolla keksittyjä
- eläinlajeille vaihtoehdot: teurastamodatan käyttö, tilallakäyntidata → valinta näiden välille
- limapussitulehdus, loistarkkailu, kanapunkkien tarkkailu, suolinkaisten tarkkailu → terveyspakettiin
- laskenta:
 - eläinten laskentapäivät voisiko yhdistää
 - laskentaperustetta pitäisi tarkentaa, että ei ohjaa teurastamon suunnittelua
 - untuvikkojen eläinmäärä
 - laskentapäivissä ei järkeä
 - eläinlääkärille ilmoitetaan untuvikkojen määrä (vuosittainen yhteenveto)
 - ehdotuksia; vain 2 ilmoituspäivää, eläinlääkärille ilmoitettu untuvikkomäärä (menee suoraan hautomolta, munintakanoilla ei tiedetä kanojen poistopv)
- Eläimen luontaisen käyttäytymisen tukeminen = virikkeet, orret, rampit, tasot tms.
 - vaikuttavuus; broilereille tasot
 - järkevästi toteutettavissa oleva toimenpide (ilmanvaihto, tila, hygienia,..)
 - kalkkunat pitävät orsista ja naruista
 - nokkimiskivet, repiminen, pilkkominen, kuskkaus
 - kalkkunoilla kuivikkeen lisääminen, ”kuivikepaali”
 - biohajoavat virikkeet toimivat, mutta valvonnassa hankala
 - olki on ”kaksipiippuinen” (tautiriski), kierrätyspaperimassa, lannan hyödyntäminen (ei saa estää sitä)
- karanteenikäytännöt, hygienikarsinat, kertatäyttöisyys,
- munivien kanojen lääkitystiedot kerätään (selvitys kesken)

III Tuotantoeläinten hyvinvointipaja

- broilerit
 - jalkapohjapisteet mittarina toimivat ja realistiset, tuottaja tietää miten siihen pystyy olosuhteilla vaikuttamaan
 - vesipöhö ainoa joka muista mittareista sopii, siihenkin vaikuttaa genetiikka, rehustus, hautomo, untuvikkokuljetus
 - likaisuus voisi myös sopia mittariksi, jos arvioidaan teurastamalla (on mahdollista, että likaistuvat jo matkalla).
 - tarkastuseläinlääkärit nykyisinkin tekevät likaisuusarviointia teurastamalla (silmämääräinen tarkastus, täytyisi olla jokaisella teurastamalla samanlainen arviointi) → ei välttämättä kuitenkaan ihan helppo.
 - voisiko olla vielä tiukemmat raja-arvot jalkapohjapisteille (Suomessa raja-arvot tiukemmat kuin monessa muissa maissa)
 - premium luokalle alle 20 pistettä, alle 40 pistettäkin kova raja.
 - jossain teurastamalla katsottu myös ihon ja kintereiden kunto, paljasselkäiset linnut
 - korreloiko kinnerpalamat ja jalkapohjapisteet
 - kintereet voisi ehkä kertoa enemmän (kinnerkriteereissä vähän lantahautumaa, hieman lantahautumaa)
 - kintereet eivät tule jalkapohjaleikkaukseen mukaan, joten se olisi rakennettava uudestaan.
 - emopolvi mukaan hyvinvointitukiohjelmaan, nokkimiskivet, ilman laadun tarkkailu, kuivikkeen lisäys, orret, virikkeellistäminen
 - kaikki toimenpiteet halutaan pitää mukana, mitkä tähänkin mennessä ovat olleet
 - antibiootittomuus ja harventamattomuus halutaan myös säilyttää
 - broilerit eivät hyödy välttämättä orsista (erilaisia näkemyksiä), tasoista ennemmin ja useista virikkeistä.
 - ulkoiluun tilat eivät bioturvallisuuden takia halua sitoutua → eivät halua vaarantaa tautitilannetta, kosteuttaa pehkuu, tuloaukot sekoittavat ilmastonin, pehku voi kastua.
 - luomubroilereilla ulospääsy näkyy heikompana tuotantotuloksena
- broilerille voisi kehittää parempia virikkeitä, kuten paperimassapallot, vaikeasti valvottavissa
- broilerin tasot ja rampit vievät tilaa ja jos vaaditaan, että tasojen alle voi mennä, niin se sekoittaa ilmanvaihdon, rampin alla voi olla huono ilma
 - tuottajien mukaan 10 % taso ja rampivaatimus on liikaa. Vaihtoehdoksi tasot tai orret → ei molempia samaan rakennukseen
 - biohajoavista tasoista halutaan tutkimusnäyttöä.
- kalkkunat
 - nykyinen järjestelmä tuottajien mukaan toimiva, virikkeet ja orret kovalla käytöllä.
 - ensiruokinta paperilla tehdään joka tapauksessa

- kalkkunaemot mukaan korvauksen piiriin.
- turpeen lisääminen, kuivikkeen kunnosta huolehtiminen, kutterin ja turpeen lisäksi kasvatuksen aikana voisi olla toimenpiteenä
- kokoruhohylkäyksiä paremmin voisi tutkijoiden mukaan toimia ilmapussin tulehdusten esiintyminen, ilman pölyisyys, kosteus ja vuodenaika vaikuttavat ilmapussin ongelmiin
- jalkapohjapisteet katsotaan nyt, se voisi olla kriteerinä
- kokoruhohylkäyksinä voi näkyä myös jalosteiden ongelmat, joille tuottaja ei voi mitään
- munivat kanat
 - kanapunkkien ja suolinkaisten torjuntaohjelmat
 - tukittava onko niitä ja jos on, niin tehtävä jotakin
 - olemassa olevista virikkeet on ok, mutta jos tilalla useampia tuotantomuotoja, niin pitäisi voida hakea vain tiettyyn toimintamuotoon.
 - jos laitetaan paljon virikkeitä niin alkaa käydä kanala ahtaaksi, lisätillä ratkaisuksi
 - lannanpoisto 3 kertaa viikossa tuettu, muuten tehtäisiin 2 kertaa viikossa
 - kuolleisuuden seuranta, voisi lähettää enemmän Eviralle raatoja, kuolinsyitten seuranta
 - kertatäytöt, tautisaneeraukset, ruokinnan suunnittelu, kanan punninta, veden kulutuksen seuranta, vaikka ne tuotannon hyviä käytäntöjä, niin silti liian harva tuottaja tekee → suunnitelma ja sen seuranta
 - kananuorikoiden tuonti samanlaisista olosuhteista kuin mihin tuotannossa joutuvat, onko mahdollista toteuttaa 100 %:sti?
 - lattiakananpitäjä ei halua häkissä kasvatettua kananuorikkoa, mutta aina kapasiteetti samasta kasvatusmuodosta ei riitä, tuottaja ei pysty tähän vaikuttamaan
 - nyt 59 % viriketuoannossa
 - virikehäkkikanaloita vaadittiin tuen ulkopuolelle. toisaalta tuen on nähty kuitenkin edistävän häkkikanojen hyvinvointia.
- nuorikkokasvatuksessa tasot tärkeitä, etenkin, jos menevät lattiakanalaan.
- muniville kanoille katettu ulkoterassi voisi olla tukiehtona lattiakanalalle, mutta ei ulkokanalalan mitoitusvaatimusta 4 m2.

IV Kehittämisspaja

- jalkapohjatulehdus selkeä, helppo yksinkertainen tutkia
 - voisiko olla premium raja joka korkeampi ja alempi taso?
- likaisuuden arviointi?
- haasteellinen (voi tapahtua matkalla kuljetuksessa)
- vesipöhö
- kamylobakteeri

- ihosairaudet?
- ehdotuksia
 - vesipöhostä aiheutuvat ruuhohylkäykset, kinnerpalamat, limapussintulehdukset (kalkkuna)
 - tasot, nokkimiskivet, eläintiheyden pienentäminen, häkkikanalat kokonaan pois
 - kalkkunoiden kokoruhohylkäykset / limapussintulehdus vaihdettavissa päikseen?
 - munivat kanat: höyhenpeitteen kunto → kuka luokittelee tai valvoo?
 - hyvä mittari myös tuottajalle vesipöhö, jalkapohjapisteet
 - vesipöhö: rehunvaikutus?
 - lieventävät asianhaarat, ei välttämättä tuottajasta kiinni, voi olla geneettistä tai rehusta → ei selkeää syytä, hautomo-olosuhteet voivat myös altistaa/untuvikkojen kuljetus
 - jalkapohjapisteisiin voi helpommin vaikuttaa tuottajan toimesta
 - alipainoisuus → ei kerro koko totuutta (alipainoisten karsinta voi aiheuttaa stressiä myös muille linnuille)
- kananmunapuoli
 - mittareita paljon joita kerätään itse
 - kananmunan puhtaus ja laatu
 - viikoittainen raportti pakkaamoilta: äkilliset muutokset antavat viitettä
 - päivittäinen rehunkulutuksen seuranta?
 - vedenkulutus parempi mittari - säävaihtelut / olosuhteet, lämpötila
 - parventasaisuuden seuranta, kuolleisuus → syyn selvittäminen, loistutkinta ja niiden torjuntatoimet tällä hetkellä toivottavia asioita
 - kanapunkki ja tarvittavat toimet suolinkaiset (lattiakana/luomu)
 - linnut samanlaisista olosuhteista? onko ongelma? vaikutus rintalastamurtumiin vai ei?
 - omavalvonta; miten toimenpiteitä toteutetaan?
 - nuorikkokasvattamot mukaan? emopolvi? EHK:n piiriin
 - voisiko maksuperusteena olla mitattu hyvinvoinnin parannus ↔ tulonmenetyt
 - kehitymisseuranta tilalla esim. loistorjunnan osalta miten onnistuttu?
 - harventamattomuus yhdeksi kriteeriksi?

